

Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України
Івано-Франківська обласна державна адміністрація
Івано-Франківська обласна рада
Івано-Франківський національний технічний університет
нафти і газу

III ВСЕУКРАЇНСЬКА
НАУКОВО-ПРАКТИЧНА КОНФЕРЕНЦІЯ

**„ТЕОРІЯ ТА ПРАКТИКА
СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ
РОЗВИТКОМ
ГАЛУЗЕВИХ І РЕГІОНАЛЬНИХ
СУСПІЛЬНИХ СИСТЕМ”
(збірник тез доповідей)**

м. Івано-Франківськ
21-22 жовтня 2011

15. Вольський В. В., Кравчук С. М., Пожалоук В. П. Визначення особливостей бюджетування газорозподільних підприємств.....	92
16. Кісь С. Я., Ільницький Д. С., Мельницький М.М. Про взаємозв'язок енергетичної стратегії та системи управління якістю на підприємствах з транспорту газу	95
17. Галюк І.Б. Стратегічні орієнтири економічної безпеки підприємств нафтогазової галузі.....	97

СЕКЦІЯ 4

Управлінський облік і аудит в стратегічному управлінні

1. Перезова І. В., Кафка С. М., Степанюк О. С. Актуальні питання аудиту в системі стратегічного управління підприємством.....	100
2. Ларіков В. Ю. Електронна обробка облікових даних в умовах ІТ-технологій	101
3. Коцкулич Т. Я., Пахольчук І. І., Ткаченко Л. В. АВС-калькулювання як інструмент прийняття стратегічних управлінських рішень на бурових підприємствах	102
4. Василик О. Б., Гладун О. В., Шляпська Л. А. Багатоваріантність стратегій фінансування активів в інформаційних системах управління підприємством	105
5. Перезова І. В., Обельницька Х. В., Романів А. М. Статистичні дослідження в системі інформаційно-аналітичного забезпечення стратегічного управління	108
6. Долішня Т. І., Бринецька Т. В., Кецман О. В. Облік як інформаційне підґрунтя для прийняття управлінських рішень.....	109
7. Негрич І. М., Хома С. В., Медвідь І. Б. Особливості обліку податкового зобов'язання з ПДВ у бюджетних установах	111
8. Кафка С. М., Гриненько Т. М. Внутрішньогосподарська звітність в системі управління витратами нафтогазовидобувних підприємств.....	113
9. Кафка С. М., Портико А. С. Дослідження особливостей страхування аудиторського ризику	114
10. Камінська І. Б. Сучасні інструменти оцінки ефективності витрат на персонал	116
11. Кропельницька С. О. Управління витратами кластера народних художніх промислів	118
12. Пилипів Н. І., Івасишин М. О. Удосконалення системи управлінського обліку витрат на газотранспортних підприємств.....	121
13. Орлова В. К., Барзюк О. В., Березовська І. В. Призначення бухгалтерського балансу і Звіту про фінансовий стан підприємства.....	123
14. Левицька С. О., Осадча О. О. Документування підприємницької діяльності в контексті сучасних економічних реформ	124
15. Савчук Т. В., Савчук І. В. Класифікація й облік привілейованих акцій, що підлягають викупу емітентом	128
16. Афанас'єва О. Є. Сучасні аспекти інформаційного забезпечення стратегічного управління	131
17. Федорович Р. В., Фроленко Р.В. Управлінська звітність як важлива складова стратегічного управління	132
18. Гуцайлюк З. В., Фроленко Р.В. Місце та роль управлінського обліку у стратегічному управлінні виробництвом	134

Федорович Р.В. к.е.н., проф.
завідувач кафедри промислового маркетингу
Фроленко Р.В., к.е.н., доц.
ТНТУ ім. І. Пулюя, м. Тернопіль

УПРАВЛІНСЬКА ЗВІТНІСТЬ ЯК ВАЖЛИВА СКЛАДОВА СТРАТЕГІЧНОГО УПРАВЛІННЯ

Призначенням інформаційної бази стратегічного управління є фіксація в документах, збір, передача, обробка, трансформація, зберігання даних про операційну, фінансову та інвестиційну діяльність підприємства.

Тому економічна інформація повинна бути корисною для потреб стратегічного управління. Збирати треба не будь-яку інформацію, а ту, яка буде необхідною для певних суб'єктів з метою вирішення конкретних аналітичних завдань, тобто вона повинна бути адресною. Витрати на її збір повинні порівнюватися з ефектом від її використання.

Формування інформаційної бази проводиться у відповідності з певними вимогами, а саме: достовірність інформації, достатність її обсягу. своєчасність передачі і представлення та естетичність.

Інформація, що використовується в стратегічному управлінні, повинна бути грамотно, охайно, привабливо відображена на матеріальних носіях. Слід зазначити, що культура складання річного звіту як джерела інформації є неабияким способом реклами діяльності підприємства. Наскільки грамотно і охайно він складений, залежить успіх підприємства в діловому світі.

В економічній літературі відомі різні класифікаційні ознаки і види економічної інформації.

Фінансовий, управлінський, статистичний облік, звітність використовується для виявлення динаміки економічних показників і рівня використання виробничих ресурсів, вивчення фінансового стану підприємства, оцінки впливу факторів на узагальнюючі показники ефективності, вивчення причин і умов досягнутого рівня виробництва.

За місцем використання звітність умовно поділяють на внутрішню і зовнішню. На відміну від внутрішньої звітності, яку розробляють самі суб'єкти господарювання і яка використовується тільки у середині підприємства менеджерами різних рівнів, зовнішня звітність затверджується певними урядовими структурами і використовується також за межами підприємства органами державного управління (міністерствами, відомствами, органами державної статистики, фінансовими органами тощо) та іншими користувачами (акціонерами, інвесторами, контрагентами, банками). До внутрішньої звітності відносять внутрішньогосподарську (управлінську) звітність.

Система внутрішньої (управлінської) звітності є важливою складовою частиною процесу управління підприємством, тому вона повинна розроблятися з урахуванням потреб у тій, чи іншій інформації і з урахуванням можливостей використання такої інформації для прийняття управлінських рішень та впливу на об'єкт управління.

Для створення ефективної системи внутрішньої звітності необхідно вивчити та усвідомити потреби різних користувачів в інформації, без з'ясування потреб у якій та вивчення її структури неможливо удосконалити систему управлінської звітності підприємства. Вивчення інформаційних потреб працівників управлінських підрозділів дає можливість організувати інформаційний сервіс і постачати необхідну для управлінських функцій інформацію. Задоволення потреб працівників необхідною їм інформацією, цілком залежить від якості сформульованих запитів на таку інформацію. Для адекватного вираження запитів на інформаційні потреби спеціаліст повинен чітко усвідомити виробничі завдання та знати, які економічні показники потрібні для вивчення та аналізу. Як свідчить досвід, спеціалісти не завжди мають відповідні знання для того, щоб визначити потреби в інформації, а тому інформація, яку вони отримують не завжди відповідає потребі.

Одночасно з встановленням системи та форми фінансового обліку, підприємство повинно встановити всі необхідні умови щодо ведення управлінського обліку. Основною відмінністю організації управлінського обліку є те, що законодавством не встановлюється жодних обов'язкових для виконання умов. Крім того, система управлінського обліку та принципи, які використовуються при організації управлінського обліку, не повинні розкриватись у фінансових звітах підприємства. При організації управлінського обліку доцільним є поєднання документів управлінського та фінансового обліку.

Основними даними для складання внутрішньої звітності є нормативно-довідкова та фактична інформація аналітичного обліку.

Форма внутрішньої звітності повинна максимально розкривати зміст її показників та бути зрозумілою для конкретного користувача інформації - менеджера, для якого складений звіт.

Порядок складання внутрішньої звітності прямо пов'язаний зі структурою цехів, відділів і служб підприємства.

Управлінська звітність повинна охоплювати дані за період, який дозволить найбільш повно провести аналіз діяльності підприємства та спланувати його майбутню роботу. Вона повинна задовольняти потреби управлінського персоналу в інформації, чітко розмежованій за галузями діяльності та сферою компетенції та відповідальності кожного менеджера.

Різноманітність функцій, що виконуються окремими підрозділами підприємства визначає склад та зміст інформації, що включаються до внутрішньої звітності.

Форми звітів залежать від їх змісту, призначення та напрямів використання інформації. Наприклад, якщо асортимент продукції невеликий та звіт про продаж складається щоденно, в двох примірниках (перший передається керівнику, а другий - в бухгалтерію, де інформація звіту щоденно заноситься в комп'ютер і у всі накопичувальні реєстри обліку, а потім автоматично робляться бухгалтерські проведення), то його форма може бути довільною та мати будь-яке нагромадження даних - за день їх накопичується не дуже багато, і інформація стає зручною для сприйняття.

Якщо ж підприємство випускає декілька видів продукції, має багато постачальників або облік недостатньо автоматизований, то складання звітів про продаж доцільно розбити на два етапи. В цьому випадку спочатку складаються звіти про продаж за визначеною ознакою або групою ознак (наприклад, по видах продукції, місцях зберігання, покупцях тощо), а потім дані з цих довідок групуються у зведених звітах про продаж (або інформації про продаж). При цьому інформація про продаж міститься в декількох спеціалізованих звітах, наприклад, в звіті про канали збуту або звіт по групах покупців (постійні клієнти, разові покупки тощо).

Таким чином, сутність управлінської звітності визначається як інтегрована система обліку, нормування, планування, контролю і аналізу, яка систематизує інформацію для оперативних управлінських рішень і координації проблем майбутнього стратегічного розвитку підприємства.